

Novine u programu DUGA implementirane u verziji 7.12

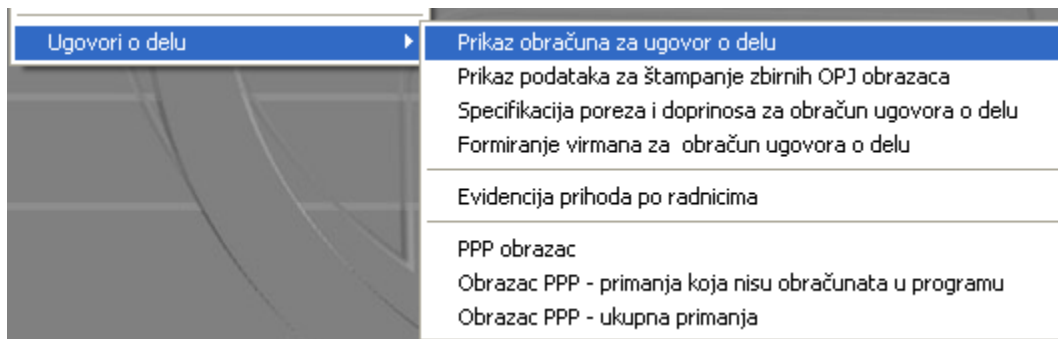
Promene vezane za ugovor o delu

U meni Ugovori o delu dodata je nova opcija Automatsko preuzimanje / obračun ugovora o delu , kojom se odjednom preuzimaju svi nepreuzeti ugovori iz aplikacije BLAD, koji su u blagajni knjiženi kroz dnevnu blagajnu (odnosno isplaćeni) u nekom period. Podaci se mogu preuzimati po organizacionim jedinicama. Pritiskom na taster F8 preuzimaju se i obračunavaju podaci o putnim nalogima iz BLADa.

U obrascu MUN prenosi se registarski broj firme.

U opciji Evidencija izvršenih usluga dodata je mogućnost korišćenja Helpa, pritiskom na taster F1.

U meni Izveštaji dodata je nova opcija: Prikaz podataka za štampanje zbirnih OPJ obrazaca.

Opcija je slična prvoj opciji, ali je razlika u tome da se više obračuna ugovora o delu mogu naći na jednom OPJ obrascu. Program će ih grupisati prema vrsti ugovora i tekućim računima na koje se vrše uplate poreza i doprinosa. Pritiskom na taster F7 iz ovog izveštaja može se pogledati i odštampati Specifikacija poreza po opštinama, što se daje kao prilog zbirnim OPJ obrascima. Takođe, u ovim opcijama je promenjen OPJ7 obrazac, tako da se sada prenosi i informacija o umanjenju poreza, koja se unosi uz šifru tipa ugovora.

Za operatera System dodat je parametar UserKomerc. Ovim parametrom System operater podešava da li se šifra komecijaliste preuzima iz šifarnika operatera ili se može prekucati, kod izrade faktura, predračuna i ugovora. Ostali operateri ne mogu da vide niti promene ovaj parametar.

Parametar Tip_Sif promenjen je tako da se sada kroz njega može uneti više tipova šifarnika ugovarača. Ukoliko imate takav slučaj, različiti tipovi šifarnika treba da budu razdvojeni sa ‘;’.

Šifarnici

Vezano za izmenu koja se tiče Cassa sconto obrade, urađeno je par izmena. Opcija Šifarnici načina plaćanja proširena je sa još dve karakteristike:

- *PopDanToler* – tolerancija u kašnjenju plaćanja kod obračuna Cassa sconto. Ako je ovde 0, tada nema tolerancije i računaju se tačno oni datumi koji su izraženi na fakturi
- *PopNapomena* – da li će ili ne na fakturi biti odštampana napomena o cassa sconto. Ispis napomene na fakturi nema uticaja na sam obračun.

Knjiženja

Kod izrade dinarskog računa sa deviznom klauzulom dodata je mogućnost prenosa podataka o avansnoj uplati i fakturi za tu uplatu. Podaci se prenose i u dinarskim i u deviznim iznosima. Iznos koji program ponudi možete da promenite.

Vezano za skoro dodatu opciju rabatnih tabela, u ovoj verziji dodata je mogućnost da se postavi inicijalni rabat koji će se odobravati čim je parameter FAKT_RABTB postavljen na vrednost 1. Ovaj inicijalni rabat vezuje se za kupce i komercijalne cenovnike koji im se dodeljuju po grupama artikala. Na ovom mestu u aplikaciji KOM dodata je kolona Šifra u koju treba uneti šifru rabata, ako želite da program inicijalno nudi rabat za navedenu grupu. Napominjemo još jednom da sve ovo važi samo ako je parametar FAKT_RABTB postavljen na vrednost 1.

S obzirom na dodatu novinu da se fakture sa deviznom klauzulom mogu vezivati za avansne uplate, promenjena je štampa, tako da u desnoj rekapitulaciji bude naglašen devizni iznos avansne uplate.

Kod unosa avansa prilikom izrade konačne fakture, ako ne može da se uspostavi veza sa avansnom fakturinom koristeći ugrađene alate kroz aplikaciju, a avansna faktura postoji u sistemu, u polje za unos iznosa dozvoljeno je uneti broj avansne fakture i slovo R iza toga. Program će u polje za unos preneti iznos avansa.

Prilikom automatske izrade faktura po listi iz Dnevnika stavki temeljnica, moguće je koristiti opis na stavci sa stava proknjižene fakture ili ga zameniti opisom iz šifarnika usluga. Ako se opis zameni podatkom iz šifarnika, ovo će biti primenjeno samo na novoformirane fakture.

U opciji izrade faktura postoji mogućnost definisanja 5 slobodnih polja koja se mogu koristiti za dodatne napomene vezane za fakturu. Koja će to polja biti, moguće je definisati u parametrima kroz parametre Kif_nap1 do Kif_nap5. Ova polja mogu da se štampaju, ali je potrebno instalirati specijalne templateove za štampanje. Novina od ove verzije je mogućnost da se polja vežu za šifarnik komintenata. Naime, u šifarniku komintenata takođe je dodato još 5 polja koja korespondiraju sa poljima iz faktura. Ona će se u šifarniku komintenata pojaviti, samo ako su kroz odgovarajuće parametre definisani nazivi ovih polja. Kada se za nekog komintenta na ovakav način veže opis ili više njih, tada će program automatski preneti ove opise u fakturu, koja se radi za tog komintenta. Ako ne definišete polja u šifarniku, program će se ponašati kao i do sada - nudiće prazna polja.

Štampa privremene situacije je promenjena, tako da se kod štampanja svake naredne privremene situacije, štampaju podaci koji se odnose na kompletnu situaciju do trenutka fakturisanja. Do sada, iz ove opcije su se štampali samo podaci vezani za razliku između dve privremene situacije.

Za operatera System dodat je parametar UserKomerc. Ovim parametrom System operater podešava da li se šifra komecijaliste preuzima iz šifarnika operatera ili se može prekucati, kod izrade faktura, predračuna i ugovora. Ostali operateri ne mogu da vide niti promene ovaj parametar, ali njegovo setovanje utiče na sve operatera.

Naknadno odobreni popusti - Cassa sconto

U aplikacijama FAKT i ROK urađen je čitav niz promena vezan za automatski obračun naknadno odobrenog popusta – Cassa sconto. Ovaj popust odobrava se za uplate pre valute ili u nekim granicama datuma. Specifičan je po tome što se tek nakon uplate od strane komintenta može znati da li su se stekli uslovi za odobravanje popusta ili ne. Popust se daje na ceo iznos računa, ali se PDV evidencija sprovodi po tarifama. Na primer, ako je 40% fakture bilo po jednoj stopi a 60% po drugoj, iznos poreza na knjižnom pismu biće raspoređen na isti način.

Kroz AB Soft aplikacije ovaj problem rešen je na sledeći način:

U šifarniku načina plaćanja dodat je taster kojim se ulazi u tabelu popusta za plaćanja. Ova tabela ima samo dve kolone:

- 1) Broj dana od DPO*
- 2) Popust na iznos fakture*

Ovo je jedina izmena u delu šifarnika.

Kada se kod izrade fakture odabere način plaćanja za koji je vezana ovakva tabela, automatski se informacija o mogućim popustima za ranija plaćanja vezuje za fakturu i na štampanom dokumentu štampa se napomena o odobrenim popustima za plaćanja u formi: za plaćanje fakture do nekog datuma, odobravamo popust od x procenata. Tabela koja je na ovaj način pridružena računu može se videti pritiskom na taster Shift F9. Takođe, pritiskom na ovaj taster možete uneti podatke o cassa sconto, čak i ako ih niste uneli u šifarnik načina plaćanja. Treba voditi računa da se tabela popusta formira pritiskom na taster Ok nakon unosa podataka iz zaglavlja. Takođe, ako u tabeli popusta postoje podaci vezani za neki račun, pa promenite način plaćanja u zaglavlju, tabela neće biti prepisana niti izbrisana. Ako želite da promenite tabelu pošto ste uneli novi način plaćanja, tada je potrebno da izbrisate staru i da kliknete na OK. Tek kada je tabela popusta prazna, program će preneti podatke iz šifarnika načina plaćanja.

U meniju Knjiženja dodatak je nova opcija Cassa sconto. Ova opcija prikazuje sve račune za koje je postojao popust tipa cassa sconto u nekom periodu. Pored podataka o računima, prikazane su i uplate vezane za račune, sa datumima uplata. Za datume uplata koriste se podaci iz aplikacije FIPO - datum stavke. Da bi uplata bila vezana za račun, potrebno je da je prošla knjiženje naloga iz FIPA i da je vezana za račun standardnim načinima vezivanja iz ove aplikacije. Napomena: Ako uplata ima isti broj dokumenta kao i račun, biće povezana automatski, kod knjiženja naloga u FIPU.

U izveštaj ulaze samo računi koji su u celosti plaćeni do valute. Ako je komitent prilikom uplate sam odbio popust cassa sconto, smatraće se da je račun plaćen u celosti. U izveštaj ne ulaze računi za koje je ranije iz ove opcije već formirano knjižno pismo za cassa sconto.

Ovako formiran izveštaj koristi se za automatsko formiranje knjižnih pisama. Da bi program pristupio obradi, potrebno je najpre da se selektuju računi za koje će se raditi knjižna pisma. Selekcija računa radi se pritiskom na taster F7 (Selekcija svih), F8 (deselekcija svih) i F9 (selekcija samo jednog).

Nakon što se selektuje lista računa, pritiskom na taster F12 (Obrada) pokreće se formiranje knjižnih pisama. Pošto se unesu osnovni podaci na osnovu kojih će se formirati knjižna pisma (početni broj, vrsta dokumenta i slično), ulazi se u režim obrade. Ako ste kod unosa podataka o zaglavlju knjižnog pisma uneli ID broj (treba da bude ID broj usluge), tada će se za opis stava knjižnog pisma koristiti opis stava usluge. Inače, program će koristiti za opis neki opšti tekst o popustu.

Rezultat akcije su formirana proknjižena knjižna pisma, sa PDV evidencijom i stavovima u fascikli koja je odabrana pre početka operacije. Stavovi knjižnih pisama dodaju se na fakture, na sličan način kako se to radi sa knjižnim pismima koja se rade iz FAKTa. Iz prikaza, faktura može da se vidi sa stavovima knjižnog pisma ili bez. Ako je na fakturi bilo više PDV tarifa, iznos korigovanog PDVa raspoređiće se srazmerno njihovom učešću na originalnoj fakturi. Stavovi kontiranja formirani su tako što je obrada proverila originalno kontiranje računai i nove stavove formirala na istim kontima kupaca i prihoda. Za PDV stavove koriste se podaci o kontima iz poreskog tarifnog sistema.

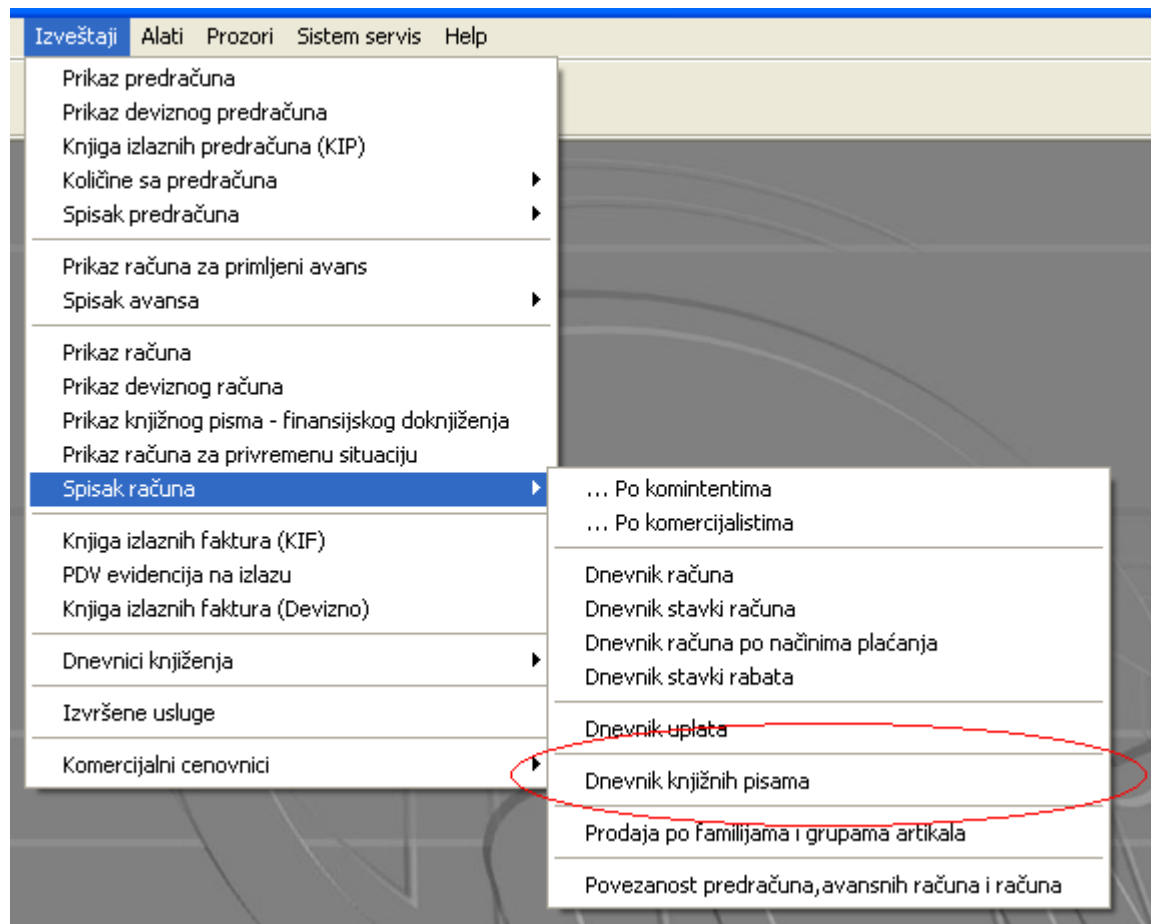
S obzirom da su rezultat akcije već proknjižena knjižna pisma, neophodno je bilo dodati opciju iz koje se ovakva operacija može u celosti poništiti. Ovo se radi iz nove opcije koja je dodata u meni Servis – Brisanje liste knjižnih pisama po osnovu Cassa sconto. Brisanje knjižnih pisama moguće je samo ako im se stavovi kontiranja nalaze u

nekoj fascikli. Program neće dozvoliti da se knjižna pisma obrišu, ako se nalaze u glavnoj knjizi ili u nekom nalogu za knjiženje.

Kod brisanja, podaci o knjižnim pismima prikazuju se u tabeli. Na sličan način ka i kod formiranja moguće je selektovati ih i pokrenuti obradu, ali je to ovog puta obrada brisanja.

Izveštaji

U opciji Izveštaji – Spisak računa dodata je opcija Dnevnik knjižnih pisama.

Iz opcije se može pogledati lista knjižnih pisama, prema zadatom uslovu iz zaglavlja. Izveštaj se naknadno može filtrirati, sortirati i pretraživati. Iz ove opcije se može pokrenuti masovno štampanje knjižnih pisama, što možete kombinovati sa automatski generisanim knjižnim pismima po osnovu naknadno odobrenog popusta (cassa sconto).

Šifarnici

Uz šifarnik analitike u FIPO dodata je mogućnost definisanja slika, na sličan način kako je to postojalo za radnike.

Kod definisanja ključa za raspodelu iznosa prilikom knjiženja naloga, dodata je mogućnost da procenat koji se koristi kao ključ, bude i negativan.

U opcijama izrada faktura u programima ROK i FAKT postoji mogućnost definisanja 5 slobodnih polja koja se mogu koristiti za dodatne napomene vezane za fakturu. Koja će to polja biti, moguće je definisati u parametrima kroz parametre Kif_nap1 do Kif_nap5. Ova polja mogu da se štampaju, ali je potrebno instalirati specijalne templateove za štampanje. Novina od ove verzije je mogućnost da se polja vežu za šifarnik komintenata. Naime, u šifarniku komintenata takođe je dodato još 5 polja koja korespondiraju sa poljima iz faktura. Ona će se u šifarniku komintenata pojaviti, samo ako su kroz odgovarajuće parametre definisani nazivi ovih polja. Kada se za nekog komintenta na ovakav način veže opis ili više njih, tada će program automatski preneti ove opise u fakturu, koja se radi za tog komintenta.

Knjiženja

U opciji iz koje se radi preuzimanje izvoda, dodato je preuzimanje izvoda za Pireus Banku. Najpre je potrebno da u šifarnicima tekućih računa firme za koju vodite knjigovodstvo, navedete da je određeni račun vezan za Pireus banku.

Zatvaranje pozitivnih i negativnih uplata razdvojeno je na zatvaranje sa računom i ako ne postoji račun. Zatvaranje ako ne postoji račun funkcioniše tako što se u glavnoj knjizi promeni broj dokumenta negativne uplate i usaglasi sa pozitivnom.

Knjige KIF i KUF

U knjigu KIF, dodat je broj ulaza sličan način kako je to urađeno u knjizi KUF u jednoj od prethodnih verzija. S obzirom na postojeće opcije fakturisanja, broj ulaza u knjizi KIF za fakture koje se u celosti rade iz aplikacije FAKT ili ROK automatski se formiraju kao prvi naredni prilikom knjiženja iz opcija ovih aplikacija. Ovaj broj može da se promeni iz opcija koje su vezane za knjigu KIF.

U sve aplikacije iz kojih se unose ulazni računi dodat je parameter KUF_ULPOST. Parametrom određujete da li se prilikom unosa ulaznog računa proverava da li postoji u knjizi ulazne pošte.

Izveštaji

Kod štampanja zaključnih listova dodata je štampa u portret varijanti, sa smanjenim brojem kolona. I u ovoj štampi važe parametri za sumiranje zaključnih listova po sintetici, grupama i klasama.

Kod obračuna zaključnog lista, zapamtiće se trenutak obračuna i biće ispisan kod prikaza zaključnih listova.

Novine u programu KAD implementirane u verziji 7.12

Šifarnici

U šifarniku rešenja dodate su 3 varijante kojima se setuje prenos rešenja u sate rada iz opcija u kojima se definišu sati rada:

1) ne prenose se

2) prenose se

3) prenose se, tako da limitiraju unete sate. Ovo se koristi kada je izdato rešenje za određeni broj časova, a sa uređaja za evidenciju vremena ili sa radnih lista su preneti podaci o većem broju časova za neki dan po zaradi za koje je izdato rešenje.

Prilikom unosa podataka o radniku, ako je polje opština u aplikaciji OZ prazno, preneće se podaci o prebivalištu koji su uneti u KADu, bez obzira na parameter Knjiz_OZ.

U matičnim podacima, na tab stripu Podaci za obračun dodata je šifra minulog rada. Ovaj podatak se prenosi u aplikaciju OZ, kao i svaka njegova promena na ovom mestu.

U šifarniku korisničkih bookmarkova dodat je taster F8 koji se inicijalni set šifara bookmarkova proširuje dodatnim. Vodite računa da korišćenje ove opcije može da Vam poremeti vaše definisane, ako ste već definisali neke bookmarkove mimo inicijalnih isporučenih kroz instalaciju KADa.

Vezano za izmene koje treba da omoguće formiranje portala za zaposlene, u šifarnik kadrovskih promena dodato je ChkBox polje Auto E-mail kojim se označava da je kadrovska promena takvog karaktera da zahteva isticanje automatskog odgovora na dolazeći e-mail.

Kadrovske promene

Storniranje je izmenjeno za kadrovske rešenje tipa promena Radnog mesta. Za taj tip je moguće stornirati samo hronološki poslednje rešenje za određenog radnika. Ako uneti broj rešenja nije poslednji, program to prepoznaje i uz upozorenje nudi poslednji broj rešenja za tog radnika. Kod storniranja rešenja tipa RM, stari podaci o OJ, RM i sektoru se vraćaju matične podatke u kadrovskoj evidenciji (KADu) na podatke sa poslednjeg takvog rešenja.

Kod preuzimanja podataka iz kadrovskih rešenja u sati, ako je rešenje vezano za početak ili kraj radnog odnosa iskorisivaće se sati za naredne datume tako da se do tog datuma odnosno od tog datuma sati postavljaju na 0.

Opcija Unos kadrovskih rešenja promenjena je, tako da sada ima izgled tabele, a kadrovske promene unose se pritiskom na taster. I dalje je zadržana stara podela po menijima, kako bi se mogla koristiti mogućnost dodele prava pristupa pojedinim operaterima.

Prilikom izdavanja rešenja za zasnivanje radnog odnosa, moguće je automatski dodeliti beneficije, pritiskom na taster u Toolbaru. Kod izdavanja rešenja za prestanak radnog odnosa, automatski se brišu i otvorene beneficije.

Kod unosa rešenja za službeno odsustvo omogućen je i unos sati. Ova informacija se koristi ako se podaci o satima iz KADa prenose u OZ.

Kod unosa podataka o kadrovskoj promeni koja je vezana za promenu radnog mesta, dodata je mogućnost da se unese informacija i o promeni hijerarhijskog čvora. Ova informacija preneće se automatski u matične podatke radnika.

Ako je promena podataka u hijerarhijskoj strukturi takva da je došlo do promene menadžera čvora, tada je takvu informaciju potrebno promeniti u samom šifarniku.

Hijerarhijska struktura

Kroz aplikaciju KAD dodata je mogućnost definisanja hijerarhijske structure složenije prirode, sa raspoređenošću zaposlenih u njoj.

Hijerarhijska struktura je definisana po svojim čvorištima. Za svaki čvor definišu sledeći podaci:

- Šifra čvora
- Naziv čvora
- Nivo čvora – to je broj koji određuje položaj čvora u hijerarhijskoj lestvici. Na najnižem nivou su čvorovi sa brojem 1 na ovom mestu
- Nadređeni čvor – šifra čvora direktno nadređena čvoru koji se unosi
- Organizaciona jedinica kojoj pripada čvor
- Sektor kojem pripada čvor

- Podaci o menadžeru – šifra menadžera (iz odgovarajućeg šifarnika menadžera), radno mesto i matični broj trenutnog menadžera čvora.

Pošto se na ovom mestu unese cela hijerarhijska šema, mogu se vezivati radnici za čvorove. To se radi iz naredne opcije, Pripadnost zaposlenih čvorovima hijerarhije organizacione strukture.

Na ulasku u ovu opciju potrebno je da unesete organizacionu jedinicu i sector. Polja možete da ostavite i prazna. Program će prikazati sve radnike koji pripadaju selektovanom izboru, na osnovu podataka iz matičnih podataka. Ako polja ostavite prazna, prikazaće sve radnike.

U koloni čvor unosite kojem čvoru neki radnik pripada. Možete koristiti Help pritiskom na taster f1. Program može sam da predloži pripadnost liste selektovanih radnika čvorovima, na osnovu podataka iz matičnih podataka i na osnovu informacija unetih o čvorovima. Pritisnite taster F3 da bi program ovo sam uradi, za zaposlene za koje podaci ne postoje. Taster Reset će uraditi sličnu obradu, ali će program prepisati podatke koji su promenjeni.

Poslednja opcija vezana za ovu problematiku nalazi se u izveštajima – Prikaz hijerarhije organizacione strukture. Prikazan izveštaj može da se odštampa, pritiskom na taster F4.

Limitiranje troškova

Još jedna potpuno nova obrada kroz aplikaciju KAD korisna je za firme koje svojim zaposlenima odobravaju određene beneficije tipa troškovi mobilnih telefona do određenog iznosa, i slično. Uobičajno je da se za takve beneficije odobrava iznos mesečnih troškova, a prekoračenje ovih troškova se obustavlja radnicima iz zarada.

Vezano za ovu problematiku, dodata je opcija u šifarniku aplikacije KAD pod naslovom Šifarnik beneficija. Iz ove opcije unosite razne vrste beneficija koje imaju Vaši zaposleni, a koje podležu navedenom pravilu. Unose se sledeći podaci:

- Šifra beneficije
- Naziv
- Vrsta obustave iz šifarnika obustava. Ukoliko dođe do prekoračenja odobrenog iznosa, prekoračenje će se preneti u aplikaciju OZ kao obustava pod unetom šifrom. Neophodno je da za ove potrebe odvojite šifre obustava koje se neće na drugi način unositi iz OZa, već će se koristiti samo prenos ovih podataka iz KADa.
- Konto – program može da preuzme podatke iz aplikacije FIPO. Ako iznose odobrenih beneficija najpre knjižite iz FIPA kroz nalog, tada se iznosi sa naloga mogu preuzeti iz FIPA. U tom slučaju, nophodno je da konto bude otvoren kao konto sa šiframa u aplikaciji FIPO, gde će šifre biti radnici. Tada je potrebno da matični broj radnika u aplikaciji FIPO odgovara matičnom broju radnika iz KADa, pošto će se radnici u ove dve aplikacije „prepoznavati“ po matičnom broju. Takođe, da bi program preuzeo podatke za neki mesec obračuna, koristiće se datum naloga iz FIPA.

- *Blagajna* - kao što je to gore definisano za konto, slična stvar se može definisati i kroz blagajnu. Ako na ovom mestu vežete broj blagajne, tada se kod unosa mesečnih beneficija možete pozvati na prenos iz BLADa i program će preuzeti iznose isplata kroz blagajnu, za radnike. Neophodno je da se kod unosa podataka u blagajnu pozovete na šifre radnika. I ovde važi da imate otvoren šifarnik radnika sa ispravnim matičnim brojevima, kako bi se podaci "uparili". Šifarnik radnika je isti onaj definisan u FIPU. Varijantu sa prenosom podataka iz BLADa, možete koristiti npr. za blagajnu bonova za gorivo.

Unos iznosa beneficija koje odobravate radnicima na nivou meseca, je iz opcije Matični podaci / Unos odobrenih beneficija po radnicima. Najpre je potrebno da unesete šifru radnika, a nakon toga u tabeli unosite beneficije koje ima taj radnik i odobreni mesečni iznos.

Iz opcije Kadrovske promene / Ostvareni mesečni troškovi prema odobrenim beneficijama unose se podaci o ostvarenim troškovima po mesecima. Najpre se unose podaci o mesecu i godini na koje se troškovi odnose, kao i šifra beneficije. Nakon toga, podaci se unose u tabelu.

Dostupni funkcijski tasteri:

- *F3 (Init) – Popunjavanje podataka u tabeli podacima iz matičnih podataka. Kolona Potrošeno u kojoj se unosi iznos stvarnih troškova, automatski će se popuniti odobrenim iznosom.*
- *F4 (Print) – štampanje tabele*
- *F6 (Brisanje) – brisanje tabele*
- *F7 (Set0) - setovanje kolone Potrošeno na iznos 0*
- *F8 (FIPO) – preuzimanje podataka iz FIPA. Iz aplikacije FIPO preuzeće se dugovni promet sa konta koji je vezan za šifru beneficije iz zaglavlja. Preuzeće se ukupni proknjiženi podaci za mesec obračuna iz zaglavlja, koji su knjiženi u glavnu knjigu. Takođe, podaci će se rasporediti po radnicima, pri čemu se uparivanje podataka iz FIPA i KADa radi prema matičnom broju radnika iz jednog i drugog šifarnika. Da bi prenos bio moguć, neophodno je da konto vezan za šifru beneficije bude otvoren kao konto sa šiframa, pri čemu je šifra – šifra radnika.*
- *F9 (BLAD) – preuzimanje podataka iz BLADa. Preuzima se izlaz iz blagajne u mesecu iz zaglavlja. Uzima se u obzir samo blagajna koja je vezana za šifru beneficije iz zaglavlja. Takođe, izlaz u blagajni treba da bude knjižen na šifre radnika.*

Da bi prenos iz FIPO baze i aplikacija FIPO i BLAD bio moguć, potrebno je da podesite vrednost parametara FIPOFIRMA i FIPSUFFIX. Ovi parametri zajednički su za OZ i KAD aplikaciju.

U prve dve opcije dodata je mogućnost prikaza rešenja. Pritiskom na taster F5 dobija se prikaz Word dokumenta koji je vezan za stav u tabeli.

Izveštajne tabele vezane za bodove korigovane su, tako da je vidljivost kolone bodova usaglašena sa vidljivošću tab stripa bodovi u šifarnicima. Vidljivost ovih tab stripova zavisi od parametra Knjiz_OZ.

U izveštajima aktivnih radnika dodate su kolone koje sadrže :

- datum početka radnog odnosa,*
- datum stupanja u stalni radni odnos*
- broj mobilnog telefona*

U izveštaju neaktivnih radnika dodate su kolone koje sadrže

- datum početka radnog odnosa*
- datum stupanja u stalni radni odnos*
- datum prestanka radnog odnosa.*
- razlog prestanka radnog odnosa*

U izveštajima o aktivnim i neaktivnim radnicima dodate kolone: Datum zasnivanja radnog odnosa, datum stupanja u stalni radni odnos (datum ugovora) i broj mobilnog telefona. Ovi podaci unose se kroz unos matičnih podataka u KADu.

Opcija Alati / Servis / Ažuriranje sistematizacije u OZ-upromenjena je tako da je podeljena na 3 opcije: Ažuriranje sistematizacije u OZ-u (promena RM); Ažuriranje sistematizacije u OZ-u (zasnivanje RO); Ažuriranje sistematizacije u OZ-u (okončanje RO). Svaka je u formi tabele, tako da se pre prenosa podataka u OZ, podaci mogu najpre pregledati na ekranu.

Šifarnici

U šifarnik komercijalista dodato je polje Ime uređaja. Ime uređaja koristi se kod prodaje na terenu pomoću mobilnih uređaja i koristi se za povezivanje temeljnica koje stižu sa mobilnih uređaja sa šiframa komercijalista koji su ih formirali.

Nabavka

Proces nabavke proširen je novim mogućnostima.

Ako su setovani parametri za granične sume i nivoe zahteva za nabavku, tada se za svaki od opsega graničnih vrednosti nabavke može, takođe parametarski definisati broj potpisa koji zahtev mora da ima da bi mogao da bude aktiviran.

Na primer, možete podesiti da su nivoi zahteva do 10 000, do 100 000 i preko 100 000 i da je potrebno 1 potpis za prvi nivo, 2 potpisa za drugi nivo i 3 potpisa za treći nivo. Postojeće opcije aktiviranja nivoa određenog zahteva prerađene su tako da se sada neaktivirani zahtevi za nabavkom prikazuju u formi tabele.

Ako imate po više potpisa potrebnih da bi zahtev bio aktiviran, tada će dodela potpisa biti pritiskom na taster u Toolbaru. Inače, ako nije definisano da je potrebno davati potpis da bi zahtev bio aktiviran, neće biti tastera za potpisivanje u Toolbaru.

Ne mogu svi operateri da vide sve potpise u Toolbaru. Potrebno je da se podesi koji operater ima pravo davanja kog potpisa u kojem opsegu vrednosti porudžbina. Ovo se podešava na uobičajan, način, dodelom prava pristupa operaterima iz opcije Servis. Opcije za podešavanje toolbara nalaze se na dnu liste. System operater svim ostalim operaterima treba ove opcije da zabrani.

Drugi potpis nekog zahteva može da se da samo ako je prvi potpis već dat. Treći potpis može da se da ako su data prethodna dva. U opciji davanja potpisa može da se vidi ko je dao zahtev i ko je sve do sada potpisao.

Kod štampanja porudžbine štampaju se i informacije o tome ko je odobrio porudžbinu i ko je dao zahtev.

Na kraju, u opcije Izveštaja o nabavci dodat je i izveštaj iz kojeg može da se prati dalji tok zahteva (formiranje porudžbenice, prijemnica, ulazna faktura, plaćanje itd).

Ostale izmene vezane za proces nabavke:

- 1) Ukoliko je za zahtev evidentiran potpis za odobravanje onemogućena je njegova promena
- 2) Ako je parametar USERZAHT takav da svako vidi / menja samo svoje, onda će isto važiti i u porudžbenici

- 3) Aktivacija se sa gledišta dozvole prava pristupa tretira kao potpisi u Toolbaru – može se zabraniti pojedinim operaterima iz opcija dozvole / zabrane prava pristupa. Ova prava daje System operater.
- 4) Dodat je taster Odbijanje. I za ovaj taster važi isto što i za potpise i aktiviranje, odnosno operacija se može dozvoliti samo pojedinim operaterima
- 5) Iz Aktiviranja zahteva po nivoima, na taster je moguće ući u prikaz zahteva

Prodaja

Ako se operater kod izrade ponude ili predračuna pozove na cenovnik, a artikla nema u cenovniku na koji se temeljnica pozvala, program će dati obaveštenje i preneti cenu iz magacina. Do sada je samo prenosio cenu iz magacina, bez obaveštenja.

Aktiviran je taster Attach u opciji Prhvaćene ponude.

Ako kod unosa ponude nije naveden komercijalni cenovnik ili komercijalna cena ne postoji, program će ponuditi da prenese cenu iz magacina. Magacin iz kojeg se bira cena je prvi u listi magacina u kojem artikal postoji na stanju.

Izveštaji

Izveštaji iz ROKa / Artikli koji nisu prodavani u periodu, proširen je da radi i za prodavnice u kojima se vode robne kartice.

Dodat je novi izveštaj u delu izveštaja vezanih za nabavku – Kartica zahteva za nabavku. Iz ove opcije može se pratiti dalja "sudbina" zahteva – porudžbine, prijemnica, faktura dobavljača itd.

U izveštaju Spisak ponuda za period, promenjen je unos komercijaliste, tako da ako se polje ostavi prazno, izveštaj će biti prikazan za sve komercijaliste.

U dnevniku računa dodat je prikaz dodatnih polja iz zaglavlja računa i dodatni podaci vezani za tip šifarnika komintenti i šifre analitike iz FIPA. Ova polja mogu se koristiti za filtriranje i rekapitulacije.

Kod unosa fakture u knjigu KUF, ako ukupan iznos faktura koje su vezane za neku porudžbenicu, premašuje iznos porudžbenice koja je uneta u aplikaciji KOM iz opcija Nabavke, program će na to upozoriti. Čim ukupan iznos faktura u knjizi KUF dostigne iznos porudžbenice, porudžbenica se automatski deaktivira i za nju se ne mogu vezati novi ulazni računi. Porudžbenica može da se deaktivira samo iz posebne opcije iz aplikacije KOM. Za podešavanje ove mogućnosti treba podesiti parametar KUF_PORAUT.

Dodat je novi parametar, KUF_ULPOST. Parametrom se podešava da se kod unosa fakture u knjigu KUF proverava da li je dokument unet kroz ulaznu poštu i da se račun može uneti samo ako je prethodno tako zaveden.

Parametrom *SIF_SLIKA* podešava se mogućnost prikaza slike šifarniku analitike.

Moguće vrednosti:

0 - bez slike

1 - prikaz male slike

2 - prikaz slike u originalnoj veličini

Za korisnike koji koriste eksport u MS Excel, važan je parametar *EXCEL_DOK*. Parametrom se podešava način na koji će biti eksportovani podaci u Excel aplikaciju iz AB Soft programa:

1 - otvaranje novog dokumenta

2 - dodavanje Excel sheet-a u postojeći aktivan dokument

Dodat je novi izveštaj o zahtevima koji čekaju da budu odobreni. U kolonama se prikazuju statusi pojedinih zahteva: kolone potpisa, šta je i kada aktivirano, da li je zahtev odbijen. Svaki operater vidi samo svoje zahteve, prema parametru *USERZAHT*.

Izveštaj *Spisak otpremnica iz grupe izveštaja o otpremi*, proširen je tako da sada ima sledeće kolone:

- 1) *Temeljnica*
- 2) *Datum otpremnice*
- 3) *Šifra i naziv magacina iz koje je otprema izvršena*
- 4) *Šifra i naziv kupca*
- 5) *Mesto isporuke*
- 6) *Šifra objekta kupca (ako je uneta na otpremnici)*
- 7) *Region i mesto objekta kupca*
- 8) *Šifra i naziv komercijaliste*
- 9) *Vozač*
- 10) *Registracija vozila*
- 11) *Broj lične karte*
- 12) *Napomena uz dokument otpremnice*
- 13) *Broj računa, ako je otpremnica fakturisana*
- 14) *Datum i iznos računa*

Poslednja kolona sadrži uvek broj 1 i koristi se za izradu rekapitulacija.

U izveštajima *Prodaja artikala po komercijalistima, komitentima i objektima* pritiskom na taster *F7* ući će se u izveštaj prikaz detalja prodaje. Sa istog izveštaja moguće je otići na prikaz računa.

Druga bitna izmena vezana za ove izveštaje je da se do sada preko parametra *PRODAJA_KP* određivalo da li će knjižna pisma da se vide u izveštajima o prodaji artikala. Od ove verzije, čitanje ovog parametra se ne radi i *UVEK* se prikazuju iznosi sa knjižnim pismima.

Novine u programu MAGIC implementirane u verziji 7.12

Knjiženje ambalaže

Za korisnike koji imaju instaliranu aplikaciju EVA za evidenciju ambalaže, značajna izmena je da se sada ambalaža može naći i na dokumentima MAGICA. Radi se o temeljnicama prijemnica, otpremnica i prenosnica. Ambalaža se dodaje pritiskom na taster F10 i to u formi zadužio – razdužio. Knjiženjem temeljnica na kojoj se nalazi ambalaža, u MAGICU će se proknjižiti podaci o robi, odnosno gotovim proizvodima, dok će se podaci o ambalaži preneti u aplikaciju ROK, odakle se knjiže na način kako je to rađeno i do sada.

Podaci o ambalaži na nekom dokumentu mogu se videti iz prikaza dokumenta.

Novine u programu MAT implementirane u verziji 7.12

Knjiženja

Kod formiranja popisne liste za računopolagače, pored opsega šifara dodata je i organizaciona jedinica. Popisne liste formiraju se samo za one računopolagače koje su u opsegu šifara i pripadaju organizacionoj jedinici. Ako se opseg šifara ostavi praznim, uzimaju se u obzir sve šifre koje pripadaju organizacionoj jedinici. Ako se organizaciona jedinica ostavi praznim, uzima se u obzir samo opseg šifara.

Kod unosa prijemnice bez kalkulacije dodata je mogućnost unosa cene sa PDVom. Cena bez PDVa obračunava se na osnovu pripadnosti ID broja nekoj tarifi.

Novine u programu OSA implementirane u verziji 7.12

Šifarnici

U meni Šifarnici dodate su opcije za unos devizanih valuta i kurseva. Ovaj meni vidljiv je samo korisnicima devizne varijante aplikacije OSA.

Popis

U opcije štampanja popisne liste, dodata je mogućnost štampanja popisne liste po organizacionim jedinicama i lokacijama.

U izveštaj Prikaz rezultata obračuna amortizacije po inventarskim brojevima, dodate su kolone datum nabavke, računopolagač, organizaciona jedinica, poreska grupa i opis, iz šifarnika osnovnih sredstava.

Izveštaji

Parametri PREDOKRAJ i PREDOPOC odnose se od ove verzije na oba izveštaja vezana za predračun otpisa. U izveštaje vezane za predračun amortizacije, dodata je kolona lokacija. U izveštaj Nabavke u periodu, dodata je kolona Opis.

Novine u programu OZ implementirane u verziji 7.12

Šifarnici

U matičnim podacima za radnika prošireno je polje za unos adrese radnika.

Opštine za zdravstveno i PIO dodate su u matičnim podacima.

U matičnim podacima bodove je sada moguće uneti sa brojem decimala koji setujemo parametrom ZAOK_BOD. Isti parameter utiče i na prikaz bodova u izveštajima aktivni / neaktivni radnici.

Obračuni

Aplikacija OZ promjenjena je tako da sada omogućuje obračun i za radnike koji uplaćuju u fond dobrovoljnog penzijskog osiguranja. Ovo je omogućeno na sledeći način:

Dodat je parametar DPF - Dobrovoljno penzijsko osiguranje, u koji se upisuje vrsta zarade koja predstavlja zaradu Dobrovoljno penzijsko osiguranje. Definiše se posebna poreska grupa, koja je preko statusa vezana za zaradu definisanu kroz parametar DPF. Ta poreska grupa ima svoju skalu poreza, sada je neoporezivo 3000din neto tj $3000/0.821 = 3654.09$ bruto. Kod obračuna neoporezivog dela za ovu zaradu ne figuriraju sati - smatra se da je uplata za ceo mesec, tj. pun fond sati.

Omogućen obračun akontacije (akontacija tipa 53) na osnovu neta iz prethodnog meseca u funkciji sati unetih za tekući mesec (sati se unose zaradom koja je tipa 26).

Kod dopuna tipa 6 i 9 normiranje se sada vrši na osnovu odgovarajućih parametara (NORM_OS, NORM_MAX).

Obrasci

OPJ je promenjen, tako da je dodat datum isplate, redni broj isplate i organizaciona jedinica poreske uprave.

Dodat je izveštaj za statističku obradu. Izveštaj je najpre potrebno podesiti, nakon toga izveštaj se obračunava (po kvartalima). Obračunati izveštaj se prikazuje na ekranu i pritiskom na taster u Toolbaru, eksportuje u MS Excel obrazac. Neophodno je da imate Microsoft Excel na računaru na kojem ovo radite.

Dodata su tri nova formiranja TXT fajlova za prenos u banku: Kontinental banka, Hypo banka i EFG Eurobanka.

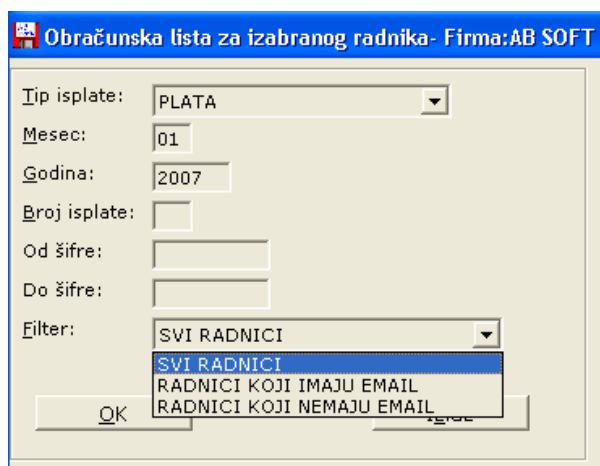
U štampi obračunske liste po svim uslovima dodat je izbor za štampanje svih radnika, samo radnika koji imaju e-mail i samo radnika koji nemaju e-mail. Ova opcija u tesnoj je vezi sa skoro dodatom mogućnošću slanja obračunskih lista na e-mail. Pošto se na osnovu druge opcije pošalju obračunske liste radnicima koji imaju e-mail, na osnovu druge se onda štampaju za radnike koji ga nemaju.

U prikazu aktivnih radnika dodate su i kolone opština za zdravstveno i PIO.

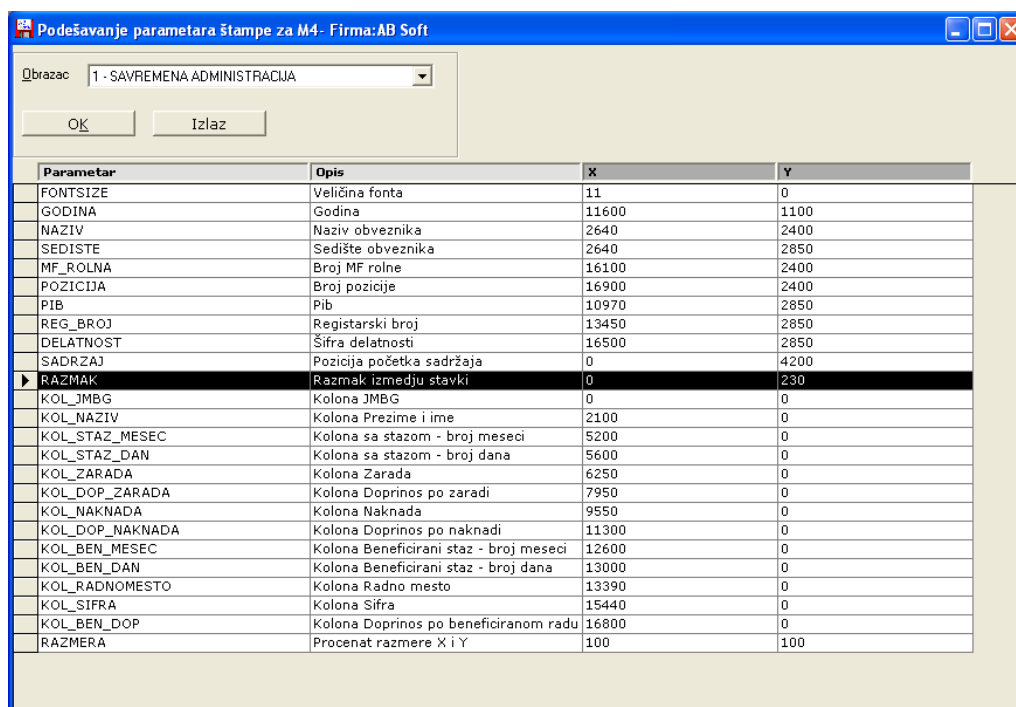
Kod štampanja obračunskih lista po sektorima dodata su polja za štampanje od šifre – do šifre.

U rekapitulaciji neto iznosa i rekapitulaciji neto iznosa po grupama doprinosa, dodate su i ostale isplate.

Proširena je kolona Partija u opciji Rekapitulacija obustava-Za kreditora i grupu obustava.

Štampanje M4 obrasca je parametrizovano tako da je moguće podesiti poziciju svakog elementa u zaglavlju, kao i poziciju svake kolone u izveštaju. Ovo omogućuje korišćenje različitih obrazaca za M4 (Savremena administracija, Službeni list, M4 Vojvodina).

Parametri

Dodat je parametar `EMAIL_FROM` u koji se upisuje adresa sa koje se šalju na e-mail obračunske liste. Ukoliko je vrednost parametra prazna u bazu Reports se upisuje '`ObracunskaLista@kadrovska.co.yu`'

Novine u programu POP implementirane u verziji 7.12

Šifarnici

U šifarniku sastavnica dodata je mogućnost kopiranja jedne sastavnice u drugu, pritiskom na taster F5.

Knjiženja

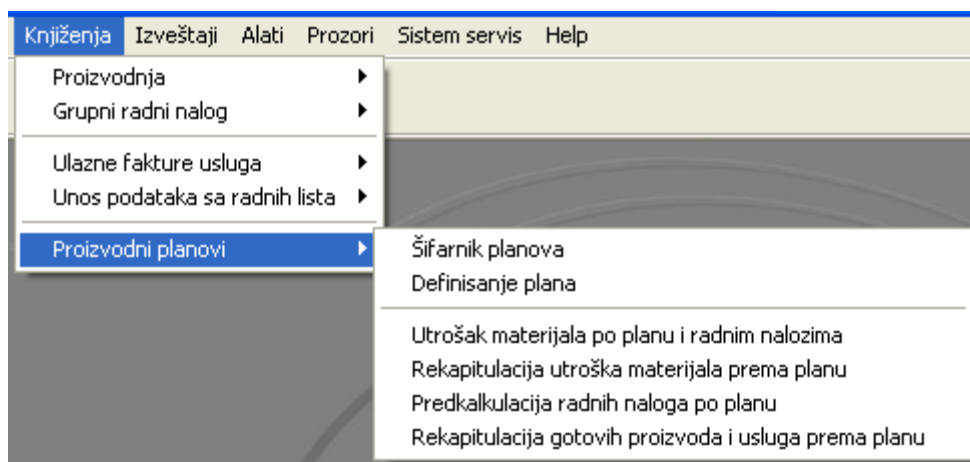
Broj dokumenta pod kojim se šalje nalog u aplikaciju ROK malo je promenjen u cilju lakšeg snalaženja u ROKu kod velikog broja lansiranja trebovanja po jednom radnom nalogu.

Izveštaji

Dodata su dva nova izveštaja: Trebovanje materijala i Novi gotovi proizvodi. Takođe, meni izveštaja je preuređen. Pregled materijala po radnim nalogima i Gotovi proizvodi zamenjeni su potpuno novim izveštajima.

Planiranje proizvodnje

Među opcije menija Knjiženja dodata je nova grupa opcija – Planiranje proizvodnje.

Iz prve opcije definiše se šifarnik planova. Podaci koji se unose u šifarnik planova su:

1. Šifra plana
2. Naziv plana
3. Period važnosti plana - datum od i datum do
4. Opis
5. Komercijalni cenovnik za obračun troškova materijala – unos ovog podatka nije obavezan, pošto se može koristiti i magacinska cena ili maksimalna nabavna fakturna cena
6. Komercijalni cenovnik za prikaz vrednosti proizvodnje
7. Tip cene materijala (magacinska cena, komercijalni cenovnik, maksimalna nabavna fakturna cena)

Kada se plan zavede kroz šifarnik, moguće je uneti planirane količine. Plan se unosi tako što se unosu redom šifre radnih naloga i šifre sastavnica materijala. Uz svaku kombinaciju unosi se planirana količina za proizvodnju. To je dovoljno da se dobiju 4 izveštaja prikazana u meniju:

1. Utrošak materijala po planu i radnim nalogima
2. Rekapitulacija utroška materijala
3. Predkalkulacija radnih naloga po planu – izveštaj poput sličnog izveštaja u meniju Izveštaji
4. Rekapitulacija gotovih proizvoda i usluga, prema planu (sa prikazom vrednosti proizvodnje po komercijalnom cenovniku)

Novine u programu POS implementirane u verziji 7.12

Računi

Kada se u POSu preuzme dokument koji je formiran u nekom drugom programu, moguće je promeniti količinu i cenu, ili izbrisati artikal. Ovo je posebno važno za predračune koji su aktivirani u POS.

Izveštaji

U izveštaj Spisak računa dodati su podaci o kupcu.

Novine u programu POST implementirane u verziji 7.12

Šifarnici

U meni Šifarnici programa POST dodata je mogućnost unosa – izmene tipova šifarnika. To je opcija koja je do sada postojala u nekim drugim programima AB Softa, na primer u programu FIPO. Takođe, kroz šifarnike je pored komintenata sada moguće definisati i zaposlene koji primaju poštu.

Novine u programu ROK implementirane u verziji 7.12

Šifarnici

U izraze za kontiranje dodata je vrednost DPKart. Ovaj stav se koristi ako želite da dnevni pazar sa POSa razdvojite po karticama. Da bi imalo smisla da ovo definišete, potrebno je da ROK i POSa budu u lokalnoj mreži ili da prenos podataka sa udaljene lokacije bude tako podešen da se prenose kompletni podaci. Konto i šifra na koje se knjiži dnevni pazar određuju se na osnovu podataka iz šifarnika kartica u POSu.

U šifarniku magacina dodatao je polje u koje se može uneti početno slovo za fakture iz tog magacina. Ako ovde ne unesete ništa, fakture će se ređati po rastućem redosledu, bez obzira na magacin.

Opcija Šifarnici načina plaćanja proširena je sa još dve karakteristike:

- PopDanToler – tolerancija u kašnjenju plaćanja kod obračuna Cassa sconto. Ako je ovde 0, tada nema tolerancije i računaju se tačno oni datumi koji su izraženi na fakturi*
- PopNapomena – da li će ili ne na fakturi biti odštampana napomena o cassa sconto. Ispis napomene na fakturi nema uticaja na sam obračun.*

U šifarnik artikala, na prvom tab stripu, dodata je mogućnost unosa oznake da li se za dokument štampa etiketa ili ne. Kod opcija formiranja spiskova za štampanje etiketa, dodata je mogućnost izbora da li se spisak formira za sve artikle ili samo za one koji imaju oznaku da treba štampati etikete za njih.

Dodat je parametar TK_OPISTEM. Prilikom izrade prenosnice iz magacina u prodavnicu možete da izaberete koji će opis biti upisan u trgovačku knjigu:

1 - prenosnica iz magacina

2 – kalkulacija

U sva knjiženja dodata je provera da se ne može knjižiti godina ukoliko ne postoji početno stanje iz prethodne godine. Ova provera će se praviti, samo ako postoje knjiženja i iz prethodne godine.

Dodat je novi parametar, FAKT_RABTB, kojim se podešava korišćenje rabatnih tabela u opciji Otpremnica – faktura. Iz aplikacija KOM i FAKT možete definisati tabelu rabata. Tabela rabata koristi se kod izrade fakture.

0 - ne koristi se ova mogućnost, već se rabat određuje na osnovu parametra FAKT_RABAT ili rabata sa predračuna

1 - formira se za svaki stav tabela rabata na osnovu tabele iz šifarnika i tabele koja je za tog kupca i artikal korišćena kod prethodne fakture

Ako ovaj parametar namestite na vrednost 1, što znači da želite da koristite tabelu rabata, tada ćete prilikom unosa fakture moći da pritiskom na taster Shift F7 unesete tabelu rabata. Kada se jednom veže tabela rabata za neki ID broj i kupca na ovakav način, tada će se kod izrade neke sledeće fakture za istog kupca i artikal, ponuditi ista tabela rabata. Iz te nove tabele rabata biće isključeni oni rabati kod kojih je period važnosti u međuvremenu prošao.

Prilikom ulaska u temeljnicu, pritiskom na OK program će ponuditi da inicijalizuje tabelu rabata. Ako na ovom mestu potvrdite da to želite, za svaki stav formiraće se tabela rabata prema navedenom pravilu. Vodite računa da ako ovde već imate neki dokument sa unetim rabatnim tabelama, podaci će biti ponovo vraćeni na inicijalne. Ako ne želite da Vam se uneti podaci promene, kliknite na taster No, kada Vam program bude postavio pitanje.

Tabelu rabata unosite tako što unesete šifru rabata. Program će ponuditi za kaskadni obračun osnovice i procenat rabata, podatke iz šifarnika. Pošto unesete tabelu rabata, sa zatvaranjem prozora za unos tabele rabata, sabraće se procenti rabata i preneti u tabelu za unos računa. Stvarni iznosi preračunaće se ili pritiskom na taster Ok, ili pokretanjem štampe ili pokretanjem kontiranja. Za kontiranje ovako unete tabele rabata, koristiće se podaci iz šifarnika. Računi sa tabelama rabata štampaju se u Lendscape formatu, sa dodatim kolonama rabata, pri čemu se kao nazivi kolona koriste podaci iz šifarnika.

Postoji mogućnost da se postavi inicijalni rabat koji će se odobravati čim je parametar FAKT_RABTB postavljen na vrednost 1. Ovaj inicijalni rabat vezuje se za kupce i komercijalne cenovnike koji im se dodeljuju po grupama artikala. U ovoj opciji u aplikaciji KOM postoji kolona Šifra u koju treba uneti šifru rabata, ako želite da program inicijalno nudi rabat za navedenu grupu. Napominjemo još jednom da sve ovo važi samo ako je parametar FAKT_RABTB postavljen na vrednost 1.

Prilikom preuzimanja podataka u prijemnicu, sa mobilnih uređaja, program će u kalkulaciji ponuditi informaciju o VP i MP marži iz šifarnika artikala.

Takođe, kod izrade prijemnice, ako je magacin vezan za komercijalni cenovnik, i prijemnicom se promeni magacinska cena, u komercijalnom cenovniku promeniće se MP i VP cena.

Kod izrade otpremnice računa, informacija o objektu komintenta koja se unosi u zaglavlju, preneće se u fakturu i u otpremnicu.

I kod knjiženja VP i kod knjiženja MP dodata je mogućnost odlaganja dokumenta.

Kada se tekući dokument odloži, on ide u grupu nepreuzetih dokumenata, a u opis ovog dokumenta smešta se ime operatera i vreme odlaganja. Ovako odložen dokument može da preuzme isti operater ili drugi operater.

Izrada nekompletne prijemnice je promenjena, tako da je dodata mogućnost unosa preko bar kodova. Takođe, ako je definisan automatski unos osobina, tada će program i kod ove temeljnica automatski prebaciti na formu za unos osobina artikla, nakon unosa u tabelu.

Dodat je novi parametar ZB_OT_RACV, koji se koristi u kombinaciji sa parametrom ZB_OT_RAC. Novim parametrom određuje se na koje sve tipove temeljnica će se odnositi parametar ZB_OT_RAC. Tipovi temeljnica treba da budu razdvojeni oznakom ';'. Uz ovu izmenu važe dve napomene:

1. Ako je uz šifru magacina vezana neka vrednost u polju ZB_OT_RAC, koja je različita od vrednosti -1, korišće se ona kod izrada temeljnica po tom magacinu,
2. Nemaju svi tipovi temeljnica mogućnost štampanja po ovim parametrima. Tipovi temeljnica koji ovo imaju su: VZ ; VX ; FX ; VM ; VN ; MR ; MV ; VP ; VG ; PX ; FJ ; VJ ; FD ; MZ ;

Kod izrade otpremnice i otpremnice – računa dodata je mogućnost štampanja naloga magacinu da izda.

Štampa temeljnica Trebovanje - utrošak, promenjeno je tako da se sada štampa napomena u dva reda. Na ekranu prikaz je ostao isti, ali postoji mogućnost unosa 1000 karaktera u opisu.

Dodat je parametar POP_TAB kojim se podešava da li će se tabela popusta Cassa sconto prilikom izrade temeljnica pritiskom na taster Ok prepisivati podacima iz šifarnika načina plaćanja ili ne.

Knjiženja MP

Kod izrade prijemnice direktno od dobavljača, ako nije unet račun dobavljača u Trgovačku knjigu preneće se broj otpremnice dobavljača.

Dodat je parametar Art_ID kojim se podešava način određivanja ArtIDova za prenos na POS štampače. Parametrom određujete da li će prilikom generisanja art id-a artikla biti generisan isti broj za isti id broj u različitim prodavnicama. Ova mogućnost se odnosi samo na artikle čiji id broj može da se prenese na kasu. NAPOMENA: ovu mogućnost možete koristiti samo u slučaju da ne prenosite lager više objekata na istu kasu.

Informacija iz šifarnika prodavnica o tome da li je prodavnica konsignaciona ili ne, koristiće se kod izrade temeljnica na takav način da ako je neka prodavnica konsignaciona, tada artikal koji se pojavi u ovoj prodavnici neće moći da se pojavi ni u jednoj drugoj prodavnici. Važi i obrnuto, ako se artikal već pojavio u nekom objektu, tada on ne može da se koristi za konsignacionu prodavnicu.

U opcije MP Knjiženja – Optimizacija zaliha i MP Knjiženja – Popis – Unos popisanog stanja, dodata je mogućnost pretrage spiska po ID broju.

Naknadno odobreni popusti - Cassa sconto

U aplikacijama FAKT i ROK urađen je čitav niz promena vezan za automatski obračun naknadno odobrenog popusta – Cassa sconto. Ovaj popust odobrava se za uplate pre valute ili u nekim granicama datuma. Specifičan je po tome što se tek nakon uplate od strane komitenta može znati da li su se stekli uslovi za odobravanje popusta ili ne. Popust se daje na ceo iznos računa, ali se PDV evidencija sprovodi po tarifama. Na primer, ako je 40% fakture bilo po jednoj stopi a 60% po drugoj, iznos poreza na knjižnom pismu biće raspoređen na isti način.

Kroz AB Soft aplikacije ovaj problem rešen je na sledeći način:

U šifarniku načina plaćanja dodat je taster kojim se ulazi u tabelu popusta za plaćanja. Ova tabela ima samo dve kolone:

- 1) Broj dana od DPO
- 2) Popust na iznos fakture

Kada se kod izrade fakture odabere način plaćanja za koji je vezana ovakva tabela, automatski se informacija o mogućim popustima za ranija plaćanja vezuje za fakturu i na štampanom dokumentu štampa se napomena o odobrenim popustima za plaćanja u formi: za plaćanje fakture do nekog datuma, odobravamo popust od x procenata. Tabela koja je na ovaj način pridružena računu može se videti pritiskom na taster Shift F9. Takođe, pritiskom na ovaj taster možete uneti podatke o cassa sconto, čak i ako ih niste uneli u šifarnik načina plaćanja. Treba voditi računa da se tabela popusta formira pritiskom na taster Ok nakon unosa podataka iz zaglavlja.

Takođe, ako u tabeli popusta postoje podaci vezani za neki račun, pa promenite način plaćanja u zaglavlju, tabela neće biti prepisana niti izbrisana. Ako želite da promenite tabelu pošto ste uneli novi način plaćanja, tada je potrebno da izbrisate staru i da kliknete na OK. Tek kada je tabela popusta prazna, program će preneti podatke iz šifarnika načina plaćanja.

Kroz aplikaciju FAKT ova problematika se dalje obrađuje, tako da se mogu automatski formirati knjižna odobrenja za ranije plaćene račune koji su formirani sa tabelama popusta.

Izveštaji

U izveštaj Ulazi – izlazi dodate su kolone Kalo ulaz i Kalo izlaz. Kolone se obračunavaju tako što se na iznos duguje ili potražuje promeni procenat kala iz šifarnika artikala.

Kontrolnik izvoza robe i usluga promenjen je tako da se sada automatski kao prodavac postavlja ime firme iz šifarnika firmi, a ime kupca, naziv komitenta. Vezano za devizne kontrolnike, dodata su i dva parametra.

DKI_ROK_PL - broj dana za rok plaćanja u izvoznom deviznom kontrolniku i DKU_ROK_PL - ana za rok plaćanja u uvoznom deviznom kontrolniku. Polje rok plaćanja automatski će se popuniti datumom dospeća za plaćanje prema Zakonu o deviznom poslovanju (datum valute uvećan za parametar).

Vezano za usklađivanje aplikacije sa zakonom u Republici Srpskoj, dodat je parametar KEPU_RABAT. Parametrom određujete da li će prilikom prikaza KEPU knjige, iznos rabata biti prikazan u posebnoj koloni, što je obavezno u Republici Srpskoj.

U lager listu dodat je taster F11 kojim se može promeniti jedinica mere za koju se prikazuje izveštaj.

Postoje 4 jedinice mera, koje se za svaki artikal definišu u šifarniku:

- Jm1 – ulazna jedinica mere
- Jm2 – izlazna, osnovna jedinica mere
- Transportno pakovanje
- Jm4 – transportna jedinica mere

Za sve ove jedinice mere postoje odnosi između jedinica mera, koji se takođe definišu u šifarniku.

U lager listu je od ove verzije dodat taster F11 kojim se mogu promeniti jedinice mere za koje se prikazuje izveštaj. Inicijalno, izveštaj je prikazan u jedinici mere 2 (izlazna jedinica mere). Kada se prikaz promeni na drugu jedinicu mere, tada će se i zavisni iznosi promeniti, pa će jedinična cena i stanje lagera biti izraženi u drugoj jedinici mere.

U izveštaj Ulazi - izlazi dodat je taster F7 (Copy). Pokretanjem ove opcije formiraće se dokument na osnovu prikazanih podataka u tabeli na ekranu, koji će se smestiti u nepreuzete dokumente.

U izveštaj o rezervisanim količinama dodate su kolone u kojima se prikazuju familija, grupa i tip artikla.

U opciji Izveštaji – Knjige ulazno – izlaznih dokumenata – 4 poslednje opcije koje se odnose na devizne kontrolnike, dodata je mogućnost štampanja pojedinačnog kontrolnika na A4 formatu, sa svim pozicijama iz kontrolnika.

U opciji prikaza nekompletnih dokumenata, drvo za izbor dokumenata biće sortirano po rastućem broju dokumenta. Takođe, dodat je taster za prikaz dokumenta. Na prvom nivou dodato je mesto isporuke.

U izveštaju Fizičko stanje po objektima, dodate su kolone Grupa, Familija i Tip artikla.

Servis

Među opcije menija Servis dodata je opcija Priprema za štampu na Zebra štampačima. Zebra štampači su specijalni štampači za štampanje etiketa. Što se tiče Roka, koristi se standardna procedura za pripremu Etiketa, ali se umesto aplikacije Tiket i štampanja na laserskim štampačima, koristi ova opcija. Najpre je potrebno izabrati tip etiketa. Ukoliko u listi tipova ne postoji tip koji bi Vama odgovarao, obratite se AB Softu.

Poljima za numeričke unose dodata je mogućnost da se umesto iznosa unese matematički izraz. Pritiskom na taster Enter, iznos se obračunava i prenosi u polje.

Novim parametrom, EXCEL_DOK podešavate način na koji će biti eksportovani podaci u Excel aplikaciju iz AB Soft programa:

1 - otvaranje novog dokumenta

2 - dodavanje Excel sheet-a u postojeći aktivan dokument

Štampanje etiketa

Etikete se kroz AB Soft poslovni informacioni sistem štampaju u okviru aplikacije TIKET ili na štampačima Zebra, iz aplikacije ROK, ali se podaci za štampu pripremaju iz aplikacije ROK i FIPO. Novina u ovom delu je da se sada uz tabelu etiketa za štampanje pamti i ime operatera koji je pripremu uradio, pa se kod štampanja iz aplikacije TIKET ova informacija može da iskoristi za selekciju etiketa koje će se štampati.

Štampanje virmana

Vezano za skoro dodatu mogućnost štampanja virmana na blanko papiru, dodat je parametar BR_VIR kojim se definiše broj kopija virmana. Moguće vrednosti su od 1 (samo po 1 primerak) do 3 (tri primerka od svakog virmana). Kod pojedinačne štampe virmana na blanko papiru i dalje idu 3 na jednom listu (svakako mora da se utroši ceo list).

Polja za unos "u korist" proširena su na 35 mesta.

Raspoređivanje troškova na klasi 5

Postojeća opcija raspoređivanja troškova na klasi 5 dobila je nove mogućnosti automatskog knjiženja prema unapred podešenim šemama.

U tom smislu, dodata u šifarnicima opcija za definisanje raspoređivanja iznosa sa konta klase 5. Za uneti konto klase 5 definiše se na koji konto, šifru i OJ ide koji procenat iznosa sa polaznog konta. Da bi ceo system funkcionisao potpuno automatski, za dobavljače bi trebalo vezati konta troškova iz šifarnika i za ta konta onda definisati šeme prenosa iz šifarnika iz VIRa.

Kada se ovako system podesi, i onda koristi opcija Raspoređivanje iznosa na klasi 5, prvo što će se desiti nakon unosa računa dobavljača je da će program ponuditi konto sa klase troškova, prema podatku iz šifarnika dobavljača. Koto može da se promeni. Ako je definisana šema za prenos iz VIRa, tada će pritiskom na OK program upozoriti da šema postoji i ponuditi dodavanje u tabelu. Iznosi će biti formirani prema unetim procentima. Ako šema nije vezana za konto u opciji raspoređivanja iznosa radi kao i do sada - dodaje prvi stav.

Parametri

Dodata su dva nova parametra:

1. MODEL : Prilikom unosa virmana program sam nudi model po kojem obračunava poziv na broj.
Moguće vrednost:

0 - bez obračuna poziva na broj - preneće se broj računa

97 - poziv na broj po modelu 97

05 - poziv na broj po modelu 05
2. SVRHA : Prilikom unosa virmana program može da popuni polje svrha, ako je prazno.
1 - popuna na osnovu šifarnika svrha plaćanja vezanih za KUF

2 - popuna na osnovu opisa računa ili predračuna

Rešenje BAR za mobilne uređaje prošireno je novim funkcionalnostima, tako da sada postoje sledeće mogućnosti:

1. Unos podataka o prijemu robe (Mobil-ROKPRIJ)
2. Priprema podataka za izradu predračuna (Mobil-ROKPRED)
3. Mobilni Show-room (Mobil-ROKSHOW)
4. Evidencija po porudžbini (Mobil-ROKNAR)
5. Popisna lista osnovnih sredstava (Mobil-OSAPOP)
6. Popisna lista u VP magacinu (Mobil-ROKPOP)
7. Popisna lista u maloprodaji (Mobil-ROKPOPMP)

Svaka od funkcionalnosti se nezavisno instalira i povezuje se sa onim delom informacionog sistema kojem odgovara.